

**Generalitat
de Catalunya**

Procés participatiu per a l'elaboració del Pla director de cooperació al desenvolupament 2023-2026

Informe de resultats de la sessió

Sessió amb actors de Colòmbia

En línia, 29 d'octubre de 2022

participa.gencat.cat

Unitat impulsora del procés participatiu

Direcció general de Cooperació al Desenvolupament

Unitat que acompanya

Direcció general de Participació Ciutadana, Processos Electorals i Qualitat Democràtica

Unitat que redacta l'informe

Direcció general de Cooperació al Desenvolupament

Contingut

1. Introducció	4
1.1. Antecedents i context	4
1.2 Objectius del procés participatiu	4
1.3 Eixos del procés participatiu	5
2. Assistència i participació	6
2.1 Llistat d'entitats participants.....	6
3. Recull d'aportacions	7

1. Introducció

La cooperació al desenvolupament és una política fonamental per demostrar i fer efectiu el compromís i la responsabilitat de Catalunya amb el desenvolupament humà sostenible, la pau, els drets humans, i l'abordatge dels reptes globals.

D'acord amb la Llei 26/2001, de cooperació al desenvolupament, la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya té com a principal document d'orientació estratègica el Pla director, que s'elabora cada quatre anys. El Pla director estableix els àmbits d'actuació, els objectius que es volen assolir, les prioritats d'orientació geogràfica i la previsió de recursos d'Ajut Oficial al Desenvolupament (AOD) de la Generalitat de Catalunya per al quadrienni. Igualment inclou els instruments i enfocaments de treball de la política de cooperació al desenvolupament i la coordinació, el suport i l'articulació amb el conjunt d'actors de la cooperació catalana que participen i contribueixen al seu desplegament.

La formulació del Pla director correspon a la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament (DGCD) del Departament d'Acció Exterior i Govern Obert, i s'ha de basar en un procés ampli d'estudi, informació, consulta i participació i en l'avaluació de l'experiència precedent. La consellera del Departament d'Acció Exterior i Govern Obert ha de presentar al Govern el projecte de pla director perquè sigui tramès al Parlament, a qui correspon la seva aprovació

1.1. Antecedents i context

Enguany finalitza el període de vigència del Pla director de cooperació al desenvolupament 2019-2022, i la DGCD ha iniciat el procés d'elaboració del nou Pla director per al quadrienni 2023-2026. En aplicació de la Llei 26/2001, s'ha dissenyat un procés ampli d'informació i participació de tots els agents de la cooperació interessats, per al qual es compta amb el suport de la Direcció General de Participació, Processos Electorals i Qualitat Democràtica (en endavant, DG de Participació), del Departament d'Acció Exterior i Govern Obert.

1.2 Objectius del procés participatiu

Els objectius generals del procés participatiu són els següents:

- ➔ Sustentar un Pla director de qualitat, que promogui una política de cooperació al desenvolupament eficaç i d'impacte.
- ➔ Assegurar la màxima apropiació del Pla director per part dels actors de la cooperació catalana.
- ➔ Enfortir les relacions i l'intercanvi amb els agents implicats en la política de cooperació al desenvolupament.

I els objectius específics són:

- Disposar d'una diagnosi de la situació actual, partint de l'avaluació del disseny i la implementació del Pla director 2019-2022, enriquida amb les aportacions dels actors de la cooperació catalana.
- Recollir propostes per millorar i enriquir el Pla director de cooperació al desenvolupament 2023-2026.
- Donar veu a tots els actors implicats sobre els lineaments principals de la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat.

1.3 Eixos del procés participatiu

El procés participatiu planteja recollir propostes en relació als següents eixos i temes de debat:

Eix 1. Prioritats estratègiques

Tema 1. Desenvolupament: Prioritats sectorials i geogràfiques

Tema 2. Acció humanitària

Tema 3. Educació per al Desenvolupament

Tema 4. Reptes globals del desenvolupament

Eix 2. Participació dels agents, aliances clau i instruments.

Tema 5. Governança del sistema: participació i articulació dels actors

Tema 6. Agents, aliances clau i instruments

Eix 3. Una cooperació transformadora i amb impacte.

Tema 7. Incorporació de la perspectiva *decolonial* i del lideratge dels actors del Sud Global

Tema 8. Una cooperació basada en la recerca i el coneixement

Eix 4. Disseny i seguiment del Pla director (eix de debat només per a la fase de diagnosi)

2. Assistència i participació

2.1 Llistat d'entitats participants

A continuació es presenta el llistat d'entitats participants en la sessió-

Taula 0.1. Llistat d'entitats participants

# participants (acumulat)	Organització / Expert
1	Corporación Sisma Mujer
3	Fondo Lunaria
4	Colectivo socio jurídico Orlando Fals Borda
5	Corporación Humana
9	Centro Nacional de Memoria Histórica
10	Ruta pacífica de las Mujeres
11	Universidad Javeriana de Cali
12	Unidad de Búsqueda de Personas dadas por Desaparecidas

3. Recull d'aportacions

La sessió amb els actors de Colòmbia ha tingut per objectiu recollir propostes concretes sobre com avançar cap a un equilibri més gran de les relacions amb els països i territoris socis de la cooperació de la Generalitat de Catalunya.

Per facilitar el debat i la recollida de propostes s'ha estructurat la sessió entorn de tres preguntes. A continuació, es presenten les aportacions dels actors a la sessió en relació amb les tres preguntes plantejades, així com un apartat addicional amb aportacions sobre altres qüestions.

Quins són els enfocaments adequats per abordar els desequilibris de poder en la cooperació al desenvolupament?

1. Aplicar enfocaments que integrin: a) Drets humans en zones rurals per aprofundir en aspectes des del concepte de seguretat humana, articulacions territorials i estratègies de prevenció, tot considerant allò que és ètnic, camperol i el gènere. b) Enfocament intercultural per tendir ponts en territoris rurals i minimitzar conflictes territorials, i possibilitar un acompanyament integral de la cooperació c) Enfocament antiracista d) Enfocament de diàleg social, com a principal eina de reconciliació i construcció de pau.
2. Replantejar els enfocaments i discursos decolonials alineats a agendes d'esquerres on les relacions de poder entre dones i homes no sempre queden recollides, sinó que de vegades s'utilitzen per excloure les agendes de gènere.
3. Aplicar enfocaments basats i focalitzats en la garantia de drets humans.

Com es pot millorar l'alineament de la cooperació de Catalunya amb les prioritats, realitats, visions, procediments i sistemes de Colòmbia?

4. Alinear la temàtica de Drets Humans amb les prioritats del mateix Govern colombià.
5. Continuar recolzant les recomanacions de la Comissió de la Veritat i el suport a la societat civil, a instàncies del Sistema Integral de Pau: JEP; UBPDD, etc.
6. Promoure planificacions flexibles que considerin perspectives noves que es puguin integrar: agricultura, sostenibilitat, narcotràfic.
7. Fomentar l'aplicació de teoria del canvi i fugir del marc lògic que aporta rigidesa.
8. Continuar la feina amb dones joves i diversitats.
9. Replicar iniciatives com els Fons de dones on s'aconsegueix abordar els desequilibris de poder.
10. Fomentar la sostenibilitat econòmica per a les dones als territoris.

11. Donar suport a la participació de les dones per fomentar la incidència fora de les lògiques dels projectes de cooperació al desenvolupament.
12. Vetllar per al compliment i la inclusió de criteris i pràctiques orientades a consolidar la participació de les dones en cooperació: definició de les temàtiques, de les convocatòries, etc.
13. Crear indicadors d'acompliment d'accions i processos, a fi d'enfortir l'enfocament territorial en la lectura d'implementació de programes, on les veus de les comunitats complementen estratègies institucionals de construcció de polítiques públiques i les visions de desenvolupament.
14. Promoure l'accés a les tecnologies de determinats territoris, o com mínim fomentar que els projectes deixin certa capacitat instal·lada, almenys per a l'accés.
15. Fomentar processos de transformació dels territoris de manera alineada amb les prioritats de l'estat i de la cooperació.
16. Comprendre les diferents dinàmiques rurals i urbanes i el seu vincle des d'una perspectiva territorial.
17. Analitzar els obstacles (canvi climàtic, lluita contra el narcotràfic, etc.) de les comunitats des d'una lògica territorial.
18. Participació de comunitats ètniques.
19. Facilitar que els líders fomentin les seves pròpies investigacions en la línia d'esclariment de la veritat.
20. Suport a líders i lideresses socials. Acollida temporal a Catalunya i suport agenda de protecció del nou govern i plataformes.
21. Reservar una part del pressupost dels projectes perquè les víctimes del conflicte tinguin llibertat d'execució.
22. Promoure mecanismes per donar veu, suport i finançament a la diàspora.
23. Fomentar la triangulació i els intercanvis sud-sud amb Llatinoamèrica i Àfrica.
24. Més valoració a altres formes d'expressió, no només l'escrita.
25. Recuperar la figura del representant de la cooperació al país soci que ajuda a solucionar problemàtiques molt bàsiques.

En què creu que és prioritari avançar per promoure aquest canvi?

26. Sostenir el suport a la implementació de plans del nou govern en aliança amb la societat civil i amb la participació de la cooperació catalana.
27. Garantir que des de la cooperació s'amplia l'abast dels plans d'acció allà on no els inclou l'Estat: facilitar mecanismes perquè les narratives siguin més àmplies generar material pedagògic, etc.
28. Fomentar el treball en memòria, exili i desaparició forçada.
29. Continuar amb el suport a la reincorporació, especialment de dones, joves i nens i nenes excombatents – superar l'estigmatització.

30. Fer extensible l'informe de la Comissió de la Veritat a públics que no hi poden accedir i fer-lo visible a nivell internacional, i destacar com les comunitats han superat el conflicte, i que es continua apostant per a una transformació productiva.
31. Garantir la participació de les dones en els processos de recerca com a una tasca que han liderat i que avui dia, per la seva precarietat, necessita el suport estatal i la cooperació per enfortir els seus mecanismes i poder contribuir a les polítiques públiques.
32. Lluita contra el racisme - Drets dels pobles ètnics. Agenda comuna contra el racisme. Reconeixement de drets dels pobles.
33. Retornar la confiança de la societat civil en relació amb l'Estat a través de l'enfortiment de capacitats en polítiques públiques.
34. Apostar per la inclusió d'una agenda cultural- Suport a expressions culturals, el seu rol en la construcció de pau i de DDHH.
35. Apostar per la incorporació de les narratives de joves de pobles afros.
36. Promoure projectes més estratègics i flexibles.
37. Enfocar els projectes en el treball contra la violència estructural: Revisar criteris i pràctiques, continguts i convocatòries, promoure mesures de paritat en l'execució i definició de projectes.
38. Millorar la rendició de comptes en relació amb les transformacions de DDHH.
39. Revitalitzar el treball amb l'Escola de cultura de pau-UAB.
40. Promoure el canvi de polítiques a través de la coherència de polítiques, sobretot en la lluita contra el narcotràfic.

Altres aportacions realitzades:

41. Suport de cooperació per establir interlocució amb un parell de museus de Catalunya que puguin brindar assessoria al Museu de Memòria de Colòmbia (MMC)